

רקע, סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

חגית, פעוטה בת שלוש עם אבחנה של איחור התפתחותי כללי על רקע אפילפסיה בתינוקות הופנתה לטיפול בריפוי בעיסוק בקהילה במכון פרטי בהסדר עם קופת חולים. חגית התחנכה בגנון פרטי בישוב עם סייעת במימון פרטי של ההורים. המרפאה בעיסוק בת 36 עם ניסיון של 10 שנים בטיפול בילדים קיבלה את חגית לטיפול. בשיחת הכרות עם ההורים תארו שרית וחיים את השתלשלות המחלה של חגית ואת תפקודה כיום. ההורים הגדירו את מטרות הטיפול כסיוע לחגית לצמצם פערים תפקודיים בתחום משחק, יחסים חברתיים עם בני הגיל, עצמאות בפעילויות יום יום.

לאחר שיחת ההכרות האם החלה להביא את חגית לטיפול של המרפאה בעיסוק פעם בשבוע. המרפאה בעיסוק עבדה עם חגית באופן רציף, כשכל טיפול החל בחיבוק גדול לחגית ולאם, בהמשך תרגול משותף של משימות בשיתוף של האם ולעיתים גם עם אחד מאחיה של חגית שהתלווה לטיפול. האווירה בטיפול הייתה מלווה בהרבה שמחה, צחוק והתלהבות, המרפאה בעיסוק היטיבה לתכנן משימות ומטלות שיאתגרו את חגית אך לא יתסכלו אותה והקשר עם המשפחה היה פתוח וגלוי. האם והאחים תרגלו במהלך השבוע את המשימות שענת הציעה ונראתה התקדמות גדולה ומהירה בתפקוד של חגית. בהדרגת ענת חגית נגמלה מטיטול, אכלה בעזרת כפית ומזלג, החלה להשתתף במשחק בחצר, בעבודות יצירה בתוך הגן ובמשחקי שולחן. ההורים היו מרוצים מאוד מהקשר עם המרפאה בעיסוק ומהתקדמות של חגית.

נתוני פתיחה:

לקראת תחילת שנת הלימודים חגית הייתה בת 3.6 ההורים תכננו להעביר אותה לגן עירוני ללא סייעת. המרפאה בעיסוק תמכה בכך וליוותה את ההכנה גן בטיפול. לאחר חודש וחצי בגן העירוני הגנת פנתה להורים והזמינה אותם לשיחה. ההורים ביקשו מהמרפאה בעיסוק להצטרף. בשיחה צביה הגנת תארה את הקשיים של חגית בהסתגלות לגן ואמרה שהיא ממליצה על סייעת אישית כי היא אינה רואה את חגית משתלבת בגן ללא עזרה של סייעת. ההורים נדהמו מתיאור הקשיים, הציעו עזרה לגנת אך התנגדו לסייעת אישית תוך שהם משתמשים בדוגמאות מהטיפול עם המרפאה בעיסוק ומצביעים על התקדמותה של חגית. ההורים פנו אל המרפאה בעיסוק ושאלו לדעתה.

המרפאה בעיסוק קבעה פגישה משותפת עם ההורים כדי לדון בעניין ולשתף אותם בדעת המקצועית.

סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

ההורים הם אנשים מסורים ומעורבים מאוד בטיפול ובשיקום של בתם, חגית. הם נראים כאנשים שמשקיעים רבות במשפחתם וברוחות בתם. ההורים עשויים לחוות תחושות של דאגה, אהבה, תקווה, אך גם חשש ולחץ בנוגע להתפתחות ולהתקדמות של חגית. הם מחפשים תמיכה, הדרכה והכוונה מהמקצועיות שמטפלות בביתם ומאמינים בחשיבות השותפות והדו-שיח עם המטפלים לקידום התפתחותה של חגית.

התקדמות התרחיש: אם.....אז, פעולות, תוצאות אפשריות, ציטוטים מרכזיים

אם... המרפאה בעיסוק מביעה דעה נחרצת שחגית חייבת להיות עם סייעת אישית בגן מבלי להקשיב ולתת מקום לחוויות ולתחושות של ההורים,

אז... ההורים עשויים להרגיש שהם לא נתפסים ושדעתם לא מתקבלת בחשיבות. הם עלולים להרגיש שהמקצועית לא באמת מבינה את מצבם ואת צרכי בתם.

הצעה לציטוט רלוונטי של ההורים: "אנחנו מרגישים שאת לא באמת מקשיבה לנו, ענת. חשוב לנו שתביני שיש לנו גם דעה וחוויות שלנו עם חגית, ואנחנו לא מרגישים שאת נותנת לזה משקל".

אם... המרפאה בעיסוק תגיד להורים ולגננת צביה שהיא חושבת שתפקודה של חגית השתפר אך היא עדיין זקוקה לסייעת אישית בגן ותתמוך בגננת,

אז... ההורים עשויים להרגיש שהמרפאה בעיסוק עושה יד אחת עם הגננת, לא מאמינה בהתקדמות וביכולות של חגית ולמעשה פוגעת בכל מה שציפו מענת לומר.

הצעה לציטוט רלוונטי של ההורים: "המרפאה בעיסוק, אנו ממש לא מבינים את העמדה שלך, הרי לכל אורך הטיפול אמרת לנו שחגית מתקדמת יפה כל כך ושיבחת אותה ואותנו על ההצלחות, איך את עכשיו אומרת שהיא צריכה סייעת בגן החדש? לאן נעלמו כל סיפורי ההצלחות של חגית? האם כל מה שאמרת בטיפול היה אמיתי?"

נקודת מפנה:

אם... המרפאה בעיסוק מסבירה להורים באופן מקצועי ומכבד את התפיסה הטיפולית וההתקדמות שחגית עשתה, אך גם מבהירה את הצורך בהתאמות ובתמיכה בסביבה החדשה,

(למשל – המרפאה בעיסוק תגיד דברים ברוח של: "אני מבינה את התקוות והחששות שלכם כהורים, ואני כאן כדי לתמוך בחגית בכל הדרך. ההתקדמות שחגית עשתה היא תוצאה של מאמץ משותף והפעלה נכונה של המיומנויות שלמדנו בטיפולים. חשוב להבין שהמעבר לסביבה חדשה כמו הגן העירוני דורש זמן הסתגלות ותמיכה נוספת, וזה לגיטימי שיהיו קשיים בהתחלה. אני כאן לסייע ולייעץ בכל שאלה או קושי").

אז... ההורים עשויים להבין טוב יותר את המציאות ולהתחיל לקבל את ההמלצה על סייעת אישית, תוך שמירה על יחסי אמון עם המרפאה בעיסוק.

הצעה לציטוט רלוונטי של ההורים: "אנחנו מודים לך על ההסבר. זה עדיין קשה לנו לקבל שחגית צריכה סייעת, אבל אנחנו מבינים שאת מנסה לעשות את הטוב ביותר בשבילה. נשמח לדון יחד באפשרויות הטובות ביותר למענה חגית בגן."

אם.... המרפאה בעיסוק תתמוך בהמלצת הגננת צביה ותמליץ על סייעת בגן אך תציע פתרון ביניים שיאפשר קבלה של ההורים – למשל שהסייעת תלווה את חגית רק שלושה חודשים והיא (המרפאה בעיסוק) תעביר את הטיפול שלה לגן ותעזור לחגית להסתגל לגן,

אז.... ההורים ירגישו מאוכזבים מההמלצה של המרפאה בעיסוק בתחילה אך לאחר מכן יבינו וירגישו שענת מתגייסת לעזור לחגית להסתגל לגן ולא ירגישו שהאמון שלהם נפגש לחלוטין בענת . הצעה לציטוט רלוונטי של הורים: "זה לא קל עבורנו לשמוע את המלצתה של המרפאה בעיסוק, אנחנו מאוכזבים שהיא לא סומכת על הכוחות של חגית להתמודד עם המעבר לגן החדש. עם זאת אנו שמחים שהיא הציעה שתקופת הליווי של הסייעת תוגבל לשלושה חודשים ושהיא תעבור לטפל בחגית בגן ותיצור עבורה מרחב בטוח למשחק שמתאים לה".

מטרות התרחיש:

- טיפולי ובנייה של יחסי אמון בין מרפאה בעיסוק, הורים וילדה מטופלת.
- שיפור הבנה של הדילמות שעמן מתמודדים אנשי מקצועות הבריאות בבניה של יחסי אימון בין המטופל ומשפחתו
- דיון בהשלכות של אירוע של פגיעה ביחסי אימון.

נקודות התחקיר:

יחסי אימון - יחסי אמון בין שותפים נבנים בין יחידים, בין ארגונים ואף בין מגזרים. הם נוצרים על סמך תפיסות, ערכים ודפוסי פעולה, מתעצבים מתוך קשרים ארגוניים, מגזרים, לאומים ועוד. זהו מרכיב רגיש ועדין אך תובעני ואינטנסיבי ולכן קשה לצפות כמה תשומות ידרוש. הוא מחייב גמישות ויצירתיות ואף מיומנויות של דיפלומטיה ממש.

- מערכת יחסי אמון יוצרת בסיס רחב וכר פורה לדיאלוג פתוח ושיתוף פעולה. תהליך שיתופי מחייב את המשתתפים לתת אמון בשותפים האחרים ובתהליך עצמו, תוך נכונות לוותורים.
- בירור עצמי – האם ומתי יכולות לעלות דילמות ביחסי אימון בין מטפל למטופל ובני משפחתו?
- מה ניתן לעשות כאשר פוגשים דילמה ב יחסי אימון באופן כזה שיאפשר התערבות טיפולית יעילה, יחסים אמפטיים עם הלקוח ובו בזמן שמירה על יושרה מקצועית?

מקום ההתרחשות:

חדר טיפול בריפוי בעיסוק במכון פרטי, גן עירוני לילדים בגיל 3-4. בחדר יש משחקים, כדור פזיון, גליל.